

Samhällsplaneringsnämnden

Revisions PM av samhällsplaneringsnämnden

Kommunrevisionen har inom ramen för den grundläggande granskningen genomfört en delgranskning av kommunstyrelsens verksamhet. Granskningen avser styrelsens interna styrning och kontroll avseende sin verksamhet och ekonomi. De sakkunnigas PM bifogas denna revisionskrivelse.

Vid nästa revisionsdialog kommer jag som revisor att bland annat följa upp styrelsens arbete avseende de rekommendationer som återfinns i bifogat PM.

KOMMUNREVISIONEN
2023-03-28

Göran Ekdahl, revisor

Handläggare, titel, telefon

Pernilla Östling, sakkunnig revisor

011-15 16 68

Örjan Högberg, sakkunnig revisor

011-15 17 15

Granskning av samhällsplaneringsnämnden

Vi vill inledningsvis lyfta fram i denna PM att den är skriven i form av en avvikelserapportering. Det pågår och görs ett kontinuerligt arbete i riktning mot att förbättra och utveckla nämndens arbete vilket inte synliggörs här. Arbetet sker i en kontext mot en alltmer omfattande lagstiftning och normering.

Denna granskning ingår som en del i revisorernas grundläggande granskning av samhällsplanerings. Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ändamålsenlig och tillfredsställande?
- Är nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av ekonomin tillfredsställande?
- Har nämnden en tillräcklig intern kontroll?

Den metod som granskningen baseras på är systematiska dokumentstudier samt intervjuer. Denna PM är sakgranskad av de som intervjuats och kvalitetssäkrad vid revisionskontoret.

De bedömningsgrunder som har bildat underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar bygger på gällande lagstiftning och kommunfullmäktiges beslut.

I granskningen har följande revisionskriterier används:

- Lagstiftning (kommunallag, förvaltningslag m.fl).
- Fullmäktiges mål (Budget 2022), KS 2020/1257.
- Reglemente för Norrköpings kommuns nämnder, KS 2021/0378
- Reglemente för samhällsplaneringsnämnden, KS 2021/1069
- Politisk riktlinje för styrmodellen i Norrköpings kommun, KS 2021/0476.
- Nämndens årliga arbete med uppdragsplan, KS 2020/1174
- Riktlinjen för intern styrning och kontroll, KS 2019/0608
- Attestreglemente, KS 2019/1492
- Riktlinje för ekonomistyrning, KS 2015/0144

Avvikelser och bedömning

Det är revisionens avsikt att nämnden ska ha möjlighet att förbättra sin verksamhet och därför lämnas rekommendationer till nämnden i anslutning till iakttagelse och bedömning.

Är nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ändamålsenlig och tillfredsställande?

- **Styrning och uppföljning**

Vid föregående års granskning rekommenderades nämnden att specificera målen i uppdragsplanen med tillhörande indikatorer för måluppfyllelse. Indikatorerna behöver formuleras så att en analys av resultaten av uppföljningen möjliggörs med syfte att belysa vilka beslut som behöver vidtas. Denna bedömning kvarstår för 2022.

Uppdragsplanens mål är i sig själva inte direkt utformade så de på tydligt sätt driver kostnader utan är mer inriktningsmål. Det är därför svårt att bedöma hur målen utgör grunden för de ekonomiska prioriteringar som nämnden behöver göra. Kopplingen mellan ekonomi och verksamhet blir otydlig.

Nämnden rekommenderas att specificera målen i uppdragsplanen med tydligare indikatorer för måluppfyllelse.

Nämnden rekommenderas att med hjälp av uppföljningsbara indikatorer tydliggöra sambandet mellan nämndens politiska ambition och de ekonomiska resurser som driver måluppfyllelsen.

Är nämndens ledning, styrning, uppföljning och kontroll av ekonomin tillfredsställande?

- **Prognoser och ekonomisk rapportering**

Med den omfattning på uppdrag och ekonomi som nämnden fått under året med anledning av övertagandet av fastighetsförvaltningen, krävs en mer anpassad och mer omfattande rapportering och analys av såväl drift som investeringar. Den uppföljning som nämnden erhåller avseende drift ligger på en hög aggregerad nivå på avdelningsnivå. Den investeringsuppföljning nämnden får är inte anpassad för den stora projekt- och investeringsmängd nämnden numera har. Uppföljningen behöver anpassas för att bli mer lättillgänglig för nämnden och fokusera mer på investeringsprojekt med avvikelser. Uppföljningarna saknar analys av såväl utfall som prognos, samt förslag till åtgärder vid avvikelser. Från rapportering kan detta inte utläsas att det görs. Detta skulle ge nämnden ökade möjligheter till en mer aktiv ekonomistyrning.

Nämnden rekommenderas att efterfråga en mer anpassad och ändamålsenlig rapportering av såväl drift- som investeringsredovisningen.

Nämnden rekommenderas också att fortsatt ställa krav på kontoret att ge förslag på åtgärder när avvikelser redovisas för att möjliggöra för nämnden att kunna bli aktivare inom ekonomistyrningen.

Har nämnden en tillräcklig intern kontroll?

- **Risakanalys och internkontrollplan**

I december 2021 beslutade kommunfullmäktige att Norrköping Norrevo Fastigheter AB skulle överlåta verksamhet avseende förvaltning av kommunkoncernens lokalfastigheter till samhällsplaneringsnämnden. Detta medförde att nämndens uppdrag utökades i väsentlig omfattning. Med anledning av detta kompletterade nämnden i mars 2022 såväl risakanalys som internkontrollplan med risker utifrån Norrevos tidigare risakanalys och internkontrollplan. Dessa risker är verksamhetsnära och utgår från Norrevos förvaltningsuppdrag. Fastighetsförvaltningen är en ekonomiskt tung och styrningsmässig komplex process i förhållande till nämndens totala uppdrag. Vi kan inte se att en risakanalys är gjord på nämndnivå med koppling till nämndens utökade uppdrag och vad det betyder för nämndens utvidgade ansvar. Vi saknar nämndens risakanalys kopplat till att införliva en verksamhet av den storlek som fastighetsförvaltningen utgör. Det är nämnden som är ansvarig för riskhanteringen inom sitt eget ansvarsområde, och när ansvarsområdet utökas i den här omfattningen behöver nämnden utföra en självständig risakanalys. Sammantaget bedömer vi att nämndens totala riskbild torde vara mer omfattande och att nämnden därför endast i begränsad omfattning fångar upp väsentliga riskområden.

Vi noterar att kommunfullmäktige fattade beslut om verksamhetsövergången till nämnden i december 2021 och att det därmed har funnits bristande förutsättningar för nämnden att initialt ta ansvar och kontroll över risakanalysen. Vi noterar även att ansvaret för fastighetsförvaltningen från och med 2023 flyttas till kommunstyrelsen.

Vi bedömer att det i risakanalysen saknas ekonomiska risker med koppling till ekonomi- och redovisningsrutiner. Detta behöver utvecklas och blir mer omfattande för att säkerställa en tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.

Nämnden rekommenderas att på ett tydligare sätt fånga upp nämndens väsentliga riskområden och bli ännu mera aktiva i arbetet med risakanalys och internkontroll. De kontroller som presenteras till nämnden bör även säkerställa en tillförlitlig finansiell rapportering och uppföljning.

Avslutande bedömning

Vi vill uppmärksamma läsaren på att bedömningen rör gransknings-tidpunkten och kan komma att ändras.

Vår bedömning är att nämnden har en tillfredsställande ledning och styrning av verksamheten inom de områden vi granskat.

Tillfredsställande		Delvis tillfredsställande	Inte tillfredsställande
--------------------	--	---------------------------	-------------------------

Vår bedömning är att nämnden har en tillfredsställande ledning, styrning, uppföljning och kontroll av ekonomin inom de områden vi granskat.

Tillfredsställande	I huvudsak tillfredsställande		Inte tillfredsställande
--------------------	-------------------------------	--	-------------------------

Vår bedömning är att nämnden i huvudsak har en tillfredsställande ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden vi granskat.

Tillräcklig	I huvudsak tillräcklig		Inte tillräcklig
-------------	------------------------	--	------------------

Bilaga 1 Definitioner

Enligt kommunallagen ska revisorerna bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Enligt god revisionsred innebär detta att:

- verksamhetens resultat lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten,
- verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med tillgängliga resurser,
- styrelsen och nämnden har en styrning och uppföljning mot mål och beslut,
- verksamheten bedrivs med god ekonomisk hushållning utifrån fullmäktiges beslut.

Enligt kommunallagen ska revisorerna även bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig. Enligt god revisionsred innebär det att det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner, som på en rimlig nivå säkerställer att:

- verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv,
- informationen om verksamheten och om den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig,
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

I vår granskning bedöms ovanstående med hjälp av följande bedömningskriterier, som återfinns och uttolkas i Skyrevs¹ vägledning². Det är viktigt att i sammanhanget poängtera att bedömningen gäller utifrån det aktuella året och granskningen, den kan därför variera mellan åren.

¹ Skyrev är yrkesförening för sakkunniga revisorer, de utarbetar normerande revisionsmetoder för sakkunniga. www.skyrev.se

² Vägledning nr 6, Vägledning grundläggande granskning 2022.

Bedömningskriterier

När granskningen inte visar på några väsentliga brister upplyser sakkunnig om detta i rapporten. De kommentarer vi ger är av sådan karaktär att de ska ses som ett stöd i nämndens ordinarie förbättringsarbete och följande skrivning används:

- vår bedömning är att nämnden/styrelsen har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden vi granskat.

När granskningen däremot visar på vissa förbättringsområden och avvikelser av den karaktären att det finns frågetecken av mindre allvarlig art är rekommendationerna till för kvalitetsförbättring. Följande skrivning används:

- Vår bedömning är att nämnden/styrelsen *i huvudsak* har en tillfredsställande ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden vi granskat.

När granskningen visar på mer brister och avvikelser som behöver åtgärdas eftersom det påverkar nämndens styrning och intern kontroll negativt är rekommendationerna vägledande. Nämnden behöver därför uppmärksamma och korrigera dessa brister så att de inte förvärras eller kvarstår. Följande skrivning används:

- Vår bedömning är att nämnden/styrelsen *delvis har* en tillfredsställande ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden vi granskat.

När granskningen visar på allvarliga brister med en stor påverkan på nämndens förmåga att uppnå en god styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten behöver dessa korrigeras. Om bristen inte korrigeras utan kvarstår kan det få stora konsekvenser för nämndens arbete. Följande skrivning används:

- Vår bedömning är att nämnden/styrelsen *inte har* en tillfredsställande ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden som vi granskat. Nämnden/styrelsen behöver därför åtgärda och korrigera följande brister...